

Вважаємо, що у випадку скоєння поліцейським кримінального правопорушення корупційного змісту і повідомлення йому про підозру слід взяти за основу дію пункту 10 статті 77 Закону України «Про Національну поліцію» в частині визнання його винності саме з моменту повідомлення йому про підозру у скоєнні кримінального правопорушення корупційного змісту.

Таким чином, незважаючи на оновлення антикорупційного законодавства та його приведення у відповідність до вимог Європейського Союзу, під час практичної діяльності виникають обставини, які потребують уваги науковців, а також законодавців України.

Бібліографічні посилання:

1. Шинкаренко Н.В. Причини виникнення корупції в органах Національної поліції України. *Право і безпека*. 2016. № 3. Ст. 104-107.
2. Алфьоров С.М. Причини корупції в ОВС, що зумовлені специфікою органу. *Форум права*. 2011. № 1.
3. Закон України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 № 1700-VII. Сайт ВРУ.
4. Про схвалення Стратегії комунікацій у сфері запобігання та протидії корупції. КМУ. Розпорядження від 23.08.2017 № 576-Р.
5. Закон України «Про Національну поліцію України» від 02.07.2015 № 580-VIII.
6. Закон України від 12.02.15 № 198-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення діяльності Національного антикорупційного бюро України та Національного агентства з питань запобігання корупції».
7. Постанова КМУ від 13.06.2000 № 950 «Про затвердження Порядку проведення службового розслідування стосовно осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування».
8. Порядок проведення службових розслідувань у Національній поліції України, затвердженого наказом МВС України від 07.11.2018 № 893.

ЗАХАРКО

Андрій Володимирович,

доцент кафедри кримінального процесу
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

ЩОДО РЕГЛАМЕНТАЦІЇ ПІДСЛІДНОСТІ КОРУПЦІЙНИХ ЗЛОЧИНІВ

Досліджуючи законодавство про боротьбу з корупцією, слід звернути увагу на дискусійні питання в регламентації підслідності корупційних злочинів. Так, підрозділам детективів Національного антикорупційного бюро України як органу досудового розслідування підслідні кримінальні правопо-

рушення, передбачені ст.ст.191, 206-2, 209, 210, 211, 354 (стосовно працівників юридичних осіб публічного права), 364, 366-1, 368, 368-2, 369, 369-2, 410 Кримінального кодексу України [1] за умови дотримання правил предметної підслідності, визначеної в п.1 ч.5 ст.216 КПК України [2], відповідності розміру предмету злочину або завданої ним шкоди (п.2 ч.5 ст.216 КПК), вчинення злочину, передбаченого в ст.369, ч.1 ст.369-2 КК України щодо певних, визначених в законі, службових осіб тощо. Як відомо, Національне антикорупційне бюро України є одним із спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції, наряду з такими правоохоронними органами як прокуратура, Національна поліція, Національне агентство з питань запобігання корупції (ст.1 ЗУ «Про запобігання корупції» [3]).

Із сукупності корупційних злочинів, регламентованих у примітці до ст. 45 КК України, підрозділу детективів НАБУ, як органу досудового розслідування, за загальним правилом не підслідні злочини, передбачені в ст.ст.262, 308, 312, 313, 320, 357 КК (які вважаються корупційними за умови, що вони вчинені шляхом зловживання службовим становищем), а також не підслідні злочини, передбачені в ст.354 КК (стосовно осіб, які не є працівниками юридичних осіб публічного права), ст.364-1, 365-2, 368-3, 368-4 КК України¹.

Таким чином, із двадцяти статей КК України, віднесених законом у чинній редакції до корупційних злочинів, тринадцять є підслідними підрозділу детективів НАБУ, як органу досудового розслідування. В проаналізованих нормах так і не знайшли свого відображення норми із Прикінцевих положень (Розділ II) ЗУ «Про Національне антикорупційне бюро України», в яких до корупційних злочинів також віднесено ст.369-3 КК України «Протиправний вплив на результати офіційних спортивних змагань» та ст.370 КК України «Провокація підкупу» [4]. Крім того, ст.366-1 КК України «Декларування недостовірної інформації», будучи за буквального тлумачення такою, що можна пов'язати з корупцією, за предметною ознакою належить до універсальної підслідності слідчих підрозділів органів Національної поліції.

Аналізуючи теоретичні питання та практичні проблеми визначення підслідності корупційних злочинів, І.В. Жолнович пропонує віднести до підслідності детективів НАБУ всі корупційні злочини, які вчиняються суб'єктами, які підпадають під дію ЗУ «Про запобігання корупції» [5, с.141]. Втім, уявляється, що розширення підслідності детективів НАБУ відволікатиме їх від розслідування тих, складних у доказуванні, кримінальних правопорушень, що віднесені до їх підслідності чинною редакцією ч.5 ст.216 КПК України.

Звернувшись до офіційного сайту Національного антикорупційного бюро України та проаналізувавши відомості про результати діяльності НАБУ, а також співставивши їх із статистичними даними Єдиного звіту про

¹ В проведеному аналізі залишимо поза увагою регламентовані в абз. 2, 3 п. 3 ч. 5 ст. 216 КПК України додаткові правила віднесення інших злочинів до підслідності детективів НАБУ.

кримінальні правопорушення за січень-грудень 2018 року, відповідними статистичними даними за 2017, 2016 роки уявляється логічним звернути увагу на таке. Від початку роботи (з грудня 2015 року) до цього часу в розслідуваних детективами НАБУ кримінальних провадженнях здійснено 134 повідомлення про підозру, передано до суду обвинувальні акти стосовно 398 осіб, скеровано до суду 224 справи та набув законної сили 31 вирок [6]. Аналізуючи результативність роботи детективів НАБУ в розрізі предметної підслідності, слід звернути увагу, що одиничними є випадки облікування детективами НАБУ в ЄРДР ознак кримінальних правопорушень, що кваліфікуються за ст. 211 «Видання нормативно-правових актів, що зменшують надходження бюджету або збільшують витрати бюджету всупереч закону» та ст. 354 «Підкуп працівника підприємства, установи чи організації» КК України [7; 8].

Вивчивши Єдині звіти про кримінальні правопорушення, викладені на офіційному сайті Генеральної прокуратури України за 2018 та 2017 роки¹, приходимо до висновку, що в жодному з них не зазначено про хоча б один факт облікування, вручення повідомлення про підозру тощо за ст.410 КК України «Викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем» [7, 8]. Аналогічні відомості викладено й у Звітах про роботу НАБУ, розміщених на офіційному сайті Національного антикорупційного бюро України [9]. Втім, органами військової прокуратури, наприклад, протягом 2017 року за ст.410 КК України обліковано 244 випадки виявлення ознак кримінальних правопорушень, вручено 45 повідомлень про підозру, направлено до суду 38 обвинувальних актів [7]. Тому можна підсумувати, що виявлені правоохоронними органами України протягом останніх років ознаки та обставини вчинення кримінальних правопорушень, передбачених у ст. 410 КК України, не відповідали критеріям, визначеним у ч.5 ст.216 КПК України, і тому не розслідувалися детективами НАБУ. А оскільки всі виявлені випадки ст. 410 КК України не відповідали зазначеним критеріям, то можливо доцільно було б виключити ст. 410 КК України з абз. 1 ч. 5 ст. 216 КПК України як таку, що виявилася недостатньо актуальною для предметної підслідності детективів НАБУ.

Бібліографічні посилання:

1. Кримінальний кодекс України: Закон України від 5 квітня 2001 року № 2341-III. Дата оновлення: 18.10.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#n11> (дата звернення: 28.10.2019).
2. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI. Дата оновлення: 18.10.2019. URL:

¹ Віднайти відповідні статистичні дані за підсумками діяльності 2016 року на офіційному сайті Генеральної прокуратури не вдалося.

<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#n384> (дата звернення: 28.10.2019).

3. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII. Дата оновлення: 18.10.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18> (дата звернення: 28.10.2019).

4. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1698-VII. Дата оновлення: 18.10.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18> (дата звернення: 28.10.2019).

5. Жолнович І.В. Підслідність корупційних злочинів: питання теорії та проблеми практики. *Університетські наукові записки*. 2017. № 62. С. 136-142.

6. Офіційний сайт Національного антикорупційного бюро України. URL: <https://nabu.gov.ua/> (дата звернення: 28.10.2019).

7. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення за січень-грудень 2017 року. Офіційний сайт Генеральної прокуратури України. URL: https://www.gp.gov.ua/ua/stst2011.html?dir_id=113281&libid=100820 (дата звернення: 28.10.2019).

8. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення за січень-грудень 2018 року. Офіційний сайт Генеральної прокуратури України. URL: https://www.gp.gov.ua/ua/stst2011.html?dir_id=113281&libid=100820 (дата звернення: 28.10.2019).

9. Звіти про роботу Національного антикорупційного бюро України протягом 2016-2018 років. Офіційний сайт Національного антикорупційного бюро України. URL: <https://nabu.gov.ua/reports> (дата звернення: 28.10.2019).

Плетенець Віктор Миколайович,
доцент кафедри криміналістики,
судової медицини та психіатрії
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ СЛІДЧОГО ОГЛЯДУ ЗА ФАКТАМИ ОТРИМАННЯ НЕПРАВОМІРНОЇ ВИГОДИ В УМОВАХ ПРОТИДІЇ КРИМІНАЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВУ

Серед слідчих (розшукових) дій одне з основних займає огляд місця події, котрий вважається невідкладною, незамінною жодною іншою дією. Особливого значення огляд набуває за фактами корупції та таких її проявів як неправомірна вигода.

Загальним аспектам проведення слідчого огляду приділяли увагу такі вчені-криміналісти, як: В.П. Бахін, Р.С. Белкін, В.Д. Берназ, А.Ф. Волобуєв, В.І. Гончаренко, В.А. Журавель, А.В. Іщенко, В.О. Коновалова, В.С. Кузмічов, Н.І. Клименко, Є.Д. Лук'янчиков, Г.А. Матусовський, М.В. Салтевський, М.Я. Сегай, В.В. Тіщенко, І.Я. Фридман, К.О. Чаплинський, В.Ю. Шепітько, М.П. Яблоков та інші.

Досить часто перепонами у розслідуванні взагалі та фіксації фактів отримання неправомірної вигоди, у першу чергу шляхом проведення огляду,